

Nr 880

Av herr Jönsson i Ingemarsgården m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 188, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

(Lika lydande med motion nr 731 i Första kammaren)

De av regeringen i proposition nr 188 framlagda förslagen om omläggningar av beskattningen aktualiserar även frågor rörande den ekonomiska politiken. En reformpolitik å skatteområdet bör nämligen enligt vår mening kompletteras med särskilda åtgärder, som tar sikte på att främja kapitalbildningen och det enskilda, mera långsiktiga sparandet.

Krav om särskilda sparstimulerande åtgärder har från den meningsriktning vi tillhör rests vid upprepade tillfällen. Regeringens inställning har emellertid varit i stort sett avvisande, och några förslag i detta hänseende framlägges icke heller nu från regeringens sida. Vi vill därför i detta sammanhang åter aktualisera de förslag för främjande av det enskilda sparandet som tidigare framförts från vår sida och som innebär en sparstimulans via skattelättnader för medel som insättes på särskilda sparkonton. Förslaget, som mera detaljerat utformats dels i en till 1957 års sparutredning fogad reservation och dels i motionerna I: 675 och II: 808 till värriksdagen, innebär i huvudsak följande.

Sparpremiering skall ske genom skattelindring på så sätt att skatten minskas med ett belopp som motsvarar viss del av det på sparkontot insatta beloppet.

Det förutsättes att sparandet skall ske på särskilt sparkonto i bank eller annan därmed jämförlig penninginrättning. Genom att begränsas till banksparende underlättas i hög grad den för skattepremieringen nödvändiga taxeringskontrollen.

Skattelindringen förutsättes vidare endast gälla den statliga inkomstskatten. Reservanterna föreslår en premiering med 10 % av det sparade beloppet. Det motsvarar enligt de gjorda beräkningarna en tilläggsränta på ca 2 % per femårsperiod.

Eftersom huvudsyftet med åtgärden skall vara att stimulera det regelbundna småsparandet hos allmänheten föreslås ett högsta belopp för varje år för vilket premiering skall gälla. Detta belopp föreslås till 1 000 kronor per år och kontoinnehavare (2 000 kronor för äkta makar). Vidare föreslås att högsta sammanlagda belopp för ett konto skall utgöra 15 000 kronor.

Det skall vidare vara möjligt att inom systemets ram öppna särskilt barnkonto, där föräldrar kan välja att spara pengar för t. ex. sina barns utbildning. Det synes rimligt att som reservanterna föreslagit sätta maximibeloppet för insättning på barnkonto något lägre än för det allmänna sparkontot eller till 800 kronor per år. Barnkontots samlade maximum skulle vara 10 000 kronor. I samtliga fall ingår inte upplupen ränta.

För att stimulera ett mera långsiktigt sparande föreslås att beloppet för definitiv premiering skall stå inne under viss tid. Denna tid bör vara fem år. Kontot skall under tiden inte vara spärrat, men sker uttag från kontot av medel som inte stått inne i fem år skall den på uttaget belopp belöpande premien återgå till statsverket.

För rätt till sparpremie skall vidare krävas att spararens samtliga banktillgodohavanden skall ha ökat med minst det belopp för vilket skatteavdrag yrkas. Ingen skall således kunna tillgodogöra sig sparpremie genom att flytta belopp mellan olika konton. För rätt till premiering skall vidare krävas att sparkontots tidigare maximum överskrides. Härigenom vinnes en effektiv garanti för att premiering endast sker för på kontot nysparade belopp.

Systemet innefattar också förutom s. k. skattsparkonton även att utjämningskonto införes. Härigenom skulle möjlighet öppnas för en öppen resultatutjämning vid beskattningen. Principen för utjämningskontona skulle vara att skatteavdrag finge göras vid insättning och att uttaget belopp beskattas såsom inkomst. Rätt till uppskov med taxering skulle gälla tio år. Den årliga insättningen skulle begränsas till 10 000 kronor och kontots sammanlagda belopp till 20 000 kronor. Systemet skulle i stort sett utgöra en motsvarighet till de s. k. skogskontona utan att medföra någon begränsning i rätten till avsättning å sistnämnda konton.

Sparkontosystemet kan utformas så att skattelättnaden i samband med sparkontoinsättning kommer till uttryck genom minskat källskatteavdrag. Härigenom skulle den enskilde spararen få ett omedelbart synligt bevis för att sparinsatsen lönat sig. Ett sådant arrangemang förutsätter givetvis att avtal härom träffas mellan den anställde och arbetsgivaren.

Det angivna systemet för en generell sparpremiering erbjuder enligt vår mening så mycket av intresse att det bör genomföras. I den förut berörda reservationen till 1957 års sparutredning har sparkontosystemets utformning i detalj angivits. Efter den ytterligare tekniska överarbetning, som kan befinnas erforderlig, bör ett förslag efter de där angivna riktlinjerna snarast kunna föreläggas riksdagen.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi,

att riksdagen i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 188 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till åtgärder i syfte att stimulera det

enskilda sparandet dels genom skattepremiering för medel, som insättes på särskilda sparkonton i bank eller därmed jämförlig inrättning, dels genom allmänt utjämningskonto enligt ovan angivna riktlinjer.

Stockholm den 21 november 1961

Elias Jönsson
i Ingemarsgården

Sven Antby

Mac P. Hamrin

John G. Löfroth